

האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

הכירו את המדע: למידת פחד - 51128

תאריך עדכון אחרון 16-09-2024

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 2

תואר: בוגר

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: פסיכולוגיה

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: שנתי

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): ד"ר רבקה פרולין

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: rginat@gmail.com

שעות קבלה של רכז הקורס: לפי תיאום מראש

מורי הקורס:

תאור כללי של הקורס:

מטרת הקורס היא לאפשר לתלמידי שנה א' מפגש ראשוני עם העולם המדעי. הליך הלמידה בקורס זה אמור להשלים את קורסי המבואות הנלמדים במסגרת החוג. בעוד קורסי המבוא סוקרים תחומי ידע נרחבים במסגרת הרצאות, התנהלות הקורס כאן תהיה שונה וייחודית. הלמידה תתבצע בקבוצות קטנות יחסית, תוך דגש על הנחייה רצופה של המורה ועבודה עצמאית. מטלות הקורס תכלולנה קריאה שוטפת לקראת כל מפגש, ועבודת צוות של התלמידים, ללא בחינות. העבודה בקבוצות קטנות תאפשר לתלמידים התבטאות אישית, יצירתיות, וכן גם הכרות קרובה יותר עם המרצה.

מטרות הקורס:

שיעורי הקורס הראשונים יכללו הרצאות של המורה על "מהו מדע", אופני התקשורת המדעית (מאמרים), הפרקטיקה של המחקר, היכרות עם עיתונים מדעיים וחיפוש בהם. בהמשך השנה תקרא הכיתה מאמרים נבחרים, הכתובים בצורה נגישה לתלמידי שנה א'. תלמידים, בקבוצות של ארבעה, יכינו משימות מוגדרות הכוללות הצגות בכיתה. בפרט, תתקיים עבודת צוות רצופה של התלמידים בינם לבין עצמם. הפורמט המיוחד של הקורס דורש חובת נוכחות בכל השעורים. לעבודה המסכמת התלמידים יקראו עבודות מדעיות מקוריות ויתחקו אחרי שורשי רעיונות מובילים בתחום הנידון.

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

בסיום הקורס התלמידים יהיו מסוגלים ברמה בסיסית:

- לחפש ביעילות מאמרים בנושאים ספציפיים במאגרי מידע שונים.
- להעריך ולהחליט במהלך חיפוש המידע (על סמך פרמטרים תכניים וביבליומטריים) איזה מהמאמרים בנושא יותר מרכזיים ושווים קריאה מעמיקה והתמקדות.
- להגדיר, לזהות ולהבין את הרקע, הרציונל, השיטות, התוצאות והמסקנות העיקריות של מאמר מדעי.
- לסכם ולנסח בתקציר את חלקי המאמר שנזכרו לעיל, תוך הבחנה בין נושאים/ממצאים עיקריים לעומת משניים במאמר.
- לבנות מצגת של הרקע, הרציונל, השיטות, התוצאות והמסקנות העיקריות של מאמר מדעי ולהציג אותה בכתה.
- להסביר אילו מאמרים קודמים הובילו את כותבי המאמר לשאול את שאלות המחקר.
- על סמך הנקודה הקודמת לבנות מצגת המסכמת, מדגימה, ומפרשת את ההתפתחות ההיסטורית של נושא/שאלת מחקר ספציפית/ במשך מספר עשורים של מחקר בתחום.

דרישות נוכחות (%) :

100

שיטת ההוראה בקורס: בשלושת השעורים הראשונים נערוך הכרות בכיתה עם המבנה והמטרות של מאמר מדעי והעקרונות הבסיסיים של כתיבה מדעית. כמו כן, נערוך הכרות עם טכניקות לחיפוש ממוחשב של מידע. המשך הקורס יורכב ממצגות של תלמידים, שיוכנו בקבוצות לפי ההוראות למטלה הראשונה.

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

לאחר שלושת השעורים הראשונים, בהם יוסברו המבנה, המטרות, עקרונות הכתיבה ושיטות החיפוש של מאמר מדעי, הקורס יתבסס על המטלות הבאות של התלמידים:

מטלת הצגה בכיתה והנחיית דיון

הנחייה קבוצתית של דיון בכיתה על מאמר: לפני כל שיעור, כל הכיתה תקרא מאמר נושא קצר בתחום למידת פחד. בכל שיעור קבוצה של ארבעה תלמידים תציג את מאמר הנושא ותנחה דיון במשך 30 דקות. בנוסף, כל זוג (מתוך הארבעה) יחפש ויקרא מאמר אמפירי ניסויי אחד (שיעבור אישור שלי) הקשור לנושא מאמר הנושא ויציג אותו במשך 20 דקות ובפרט, את הרציונל, שאלות המחקר העיקריות, שיטות המחקר, התוצאות ומשמעותן. סך הכל, תהיינה שתי מצגות כאלו בכל שיעור. יש לסיים כל מצגת עם רעיון למחקר המשך. בתום כל המצגות (שלוש), המורה ינחה דיון קצר על המאמרים שהוצגו, יוסיף הערות רקע, ויקשר את המאמרים למה שנלמד קודם.

מטלת הגשה

(חלק ראשון יוגש בתחילת סמסטר ב'. העבודה המלאה תוגש בסופו): כתיבת עבודה המתחקה אחרי שורשיו המדעיים והרעיוניים של מאמר מדעי עכשווי. עבודה זו תתבצע במסגרת של רביעיות, זהות לאלה שבמטלת ההנחייה הקבוצתית. בשלב א' יש לבחור מאמר בנושא הבעות רגש שפורסם בחמש שנים האחרונות באחד מכתבי העת הבאים. יש לאשר איתי את בחירת המאמר הראשון! בשלב ב', לאחר קריאה והבנה של המאמר עליכם לסכם בקצרה (לכל היותר 1/2 עמוד מודפס ברוח-שורה וחצי) את הנושאים והשאלות המדעיות בהן המאמר עוסק, את הממצאים העיקריים, ושניים שלושה משפטים על המסקנות העולות מהמחקר. בשלב זה, יש לבחור מתוך הרשימה הביבליוגרפית של המאמר, מאמר מרכזי, שהוביל לעריכת המחקר הנוכחי, ולקרוא אותו. יש לנמק את הבחירה ולהסביר (לכל היותר 1/2 עמוד מודפס ברוח שורה וחצי) כיצד מאמר זה הוביל את קו המחקר שנמשך במאמר המאוחר יותר.

יש לחזור על התהליך של בחירת מאמר מקדים (בכל צעד, מתוך הרשימה הביבליוגרפית של מאמר האחרון שנבחר) 3 פעמים נוספות. סך הכול יש לאתר לקרוא ולהסביר 4 מאמרים. פרק הסיכום של העבודה יכלול שני חלקים. בחלק הראשון תציגו באופן אינטגרטיבי (עד שלושת רבעי עמוד) את התפתחות הרעיון המדעי שסקרתם, במרוצת הזמן מעבר לחמשת המאמרים. החלק האחרון יהיה סדרה של הצעות מחקר אישיות. כל תלמיד יכתוב הצעת מחקר המהווה לדעתו של התלמיד את הצעד הבא (כל הצעה תהיה באורך חצי עמוד עד עמוד). כך עבודה שתוגש על ידי צוות של ארבעה תלמידים, תכלול, ארבע הצעות אישיות, כל אחת בזיהוי שמו של הכותב. בכתיבת הצעת המחקר האישית נבקש מכל תלמיד להציג השערת מחקר תיאורטית שלדעתו נובעת מרצף המחקרים, להסביר את משמעותה של השערה זו, לכתוב כיצד היה בוחן אותה (שיטה), ומהו הניבוי שלו לגבי הממצאים שיתקבלו. חלק זה של העבודה יאפשר ביטוי אישי לכל תלמיד.

חומר חובה לקריאה:

רשימת מאמרים תינתן בתחילת השנה.

חומר לקריאה נוספת:

מרכיבי הציון הסופי :

הגשת עבודה מסכמת / פרויקט גמר / מטלת סיכום / מבחן בית / רפרט 50 %
מצגת / הצגת פוסטר / הרצאה 40 %
נוכחות / השתתפות בסיור 10 %

מידע נוסף / הערות:

ציון הקורס הסופים יינתן באופן הבא:

10% נוכחות והשתתפות פעילה בדיונים בכיתה. בפרט מתחילת המפגש (במידה שיש kahoot) אין לשבת בכיתה עם טלפונים ומחשבים על מנת לכבד את החברים שמציגים
15% מצגת קבוצתית והובלת הדיון
25% מצגת זוגית
35% מטלה סופית (עבודה קבוצתית)
15% הצעת מחקר אישית במטלה סופית